

بررسی اشکالات درمانی مجروحین جنگی اعزامی از بیمارستان‌های خطوط مقدم جبهه به بیمارستان شهدای تهران

سید محسن تولیت‌کاشانی^{*} M.D.، محمدرضا کلانتر معتمدی^{**} M.D.، سید مرتضی موسوی نائینی^{*} M.D.

فرزاد پناهی^{*} M.D.، حسنعلی محبی^{***} M.D. و مرتضی رجائی^{****} M.D.

آدرس مکاتبه: ^{*}دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) - دانشکده پزشکی - گروه جراحی - تهران - ایران

^{**}دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - مرکز بهداشتی درمانی شهدای تجریش - تهران - ایران

^{***}دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) - پژوهشکده طب رزمی - مرکز تحقیقات بهداری در رزم و تروما - تهران - ایران

^{****}دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا... (عج) - پژوهشکده طب رزمی - مرکز تحقیقات بهداشت نظامی - تهران - ایران

خلاصه

بررسی مسایل و رفع مشکلات درمانی مجروحین جنگی یکی از مهمترین وظایف مدیران درمانی نیروهای نظامی است و اصلاح نواقص آن یکی از اولویتهای بهداشت و درمان هر جامعه‌ای می‌باشد.

در این مطالعه با بررسی مجروحین جنگی سال‌های ۶۳ تا ۶۵ که به بخش جراحی مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی شهدا ارجاع گردیده‌اند، وضعیت خدمات پزشکی ارایه شده و پرونده آنان مورد ارزیابی قرار گرفته است.

از ۱۵۱ پرونده‌ای که مورد ارزیابی قرار گرفت، بالغ بر ۳۷۴ مورد ضایعات متعدد قفسه سینه، شکم، اندام، سر و گردن یافت شد. مواردی که منجر به شهادت، جراحی مجدد یا عوارض پس از درمان شده‌اند، در حالی که قابل پیشگیری بوده‌اند، بنابراین، به‌عنوان درمان نامناسب قلمداد شده‌اند.

در ۲۲۲ ضایعه (۶۰ درصد از کل ضایعات) درمان مناسب و ۱۲۸ مورد ضایعه (۳۴ درصد) درمان نامناسب دریافت داشتند. بیشترین ضایعات در کولون و رکتوم ۶۴ مورد (۴۲/۳۸٪) نسبت به کل مجروحین بوده که ۲۸ مورد (۴۴٪) آن درمان مناسب انجام شده است. آسیب پانکراس در ۲ مورد (۱/۳۲٪) کمترین ارگان شکمی آسیب دیده بود که به‌طور مناسب درمان شده بود. با بررسی ثبت اطلاعات درمانی قبل از ورود به بیمارستان شهداء مشخص شد که ۵۴/۳٪ پرونده‌ها غیرقابل استفاده (نامناسب) بودند. در ۴۵/۷٪ اطلاعات کافی جهت ارزیابی موجود بود. در نتیجه تهیه و تدوین دستورالعمل‌های درمانی ترومای جنگی و ملزم ساختن پزشکان به رعایت آن و طراحی پرونده و ثبت اطلاعات مجروحین از جمله ضروریات درمان مجروحین جنگی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: ترومای متعدد شکمی، بیمارستان‌های خطوط مقدم، مجروحین جنگی، ترومای جنگی، تریاژ

مقدمه

کشور می‌باشد. چون اکثر پزشکان تجربه کافی جهت درمان مجروحین جنگی را ندارند، ممکن است درمان سلیقه‌ای

ارایه خدمات پزشکی مطلوب به مجروحین جنگی در کلیه کشورها، یکی از مهمترین وظایفی است که بر دوش مسئولین آن